

Ligeledes vil bestemmelsen i § 7, jf. den under nr. 3 foreslåede ændring, eventuelt kunne finde anvendelse.

Til nr. 2

Den gældende bestemmelse i § 6, stk. 2, indebærer, at der for personer, der på grund af sindssygdom, åndssvaghed eller af anden grund varigt eller for længere tid er ude af stand til at forstå betydningen af indgrebet, af samrådet efter anmodning fra en særligt beskikket værge kan gives tilladelse til sterilisation, når omstændighederne taler derfor.

Bestemmelsen foreslås ændret, således at de medicinske kriterier, sindssygdom eller åndssvaghed, erstattes med de udtryk, der er anvendt i værgemålslovens § 5, stk. 1, om betingelserne for at iværksætte værgemål efter denne bestemmelse.

Det foreslås, at det fortsat som efter den gældende bestemmelse skal være en særligt beskikket værge, der skal fremsætte anmodning om sterilisation for de personer, der er omfattet af bestemmelsen.

For beskikkelsen af denne værge foreslås bestemmelsen i værgemålslovens § 50 at finde tilsvarende anvendelse. Dette indebærer bl.a., at værgebeskikkelsen skal foretages af statsamtet på det sted, hvor den, som ønsker sterilisation, har bopæl.

Som noget nyt foreslås endelig, at ikke alene værgen, men også den, på hvem indgrebet skal foretages, får mulighed for at indbringe samrådets afgørelse for ankenævnet. Justitsministeriet går dog ud fra, at det i praksis typisk vil være værgen, som påklager afgørelsen, idet den, som sagen drejer sig om, i almindelighed ikke vil være i stand til at forholde sig til det påtænkte indgreb.

Til nr. 3

Det følger af lovens § 7, 1. pkt., at der i tilfælde, hvor den, på hvem sterilisation skal foretages, er umyndig, sindssyg eller åndssvag, eller det i øvrigt på grund af ansøgerens sjælelige tilstand, herunder svag begavelse, findes betænkeligt, at den pågældende på egen hånd anmoder om sterilisation, af samrådet kan gives tilladelse til sterilisation efter anmodning fra den pågældende og forældremyndighedens indehaver eller værgen, eventuelt en særligt beskikket værge. Bestemmelsen omfatter efter sin ordlyd således også personer, der er umyndige som følge af umyndiggørelse i formueretlig henseende.

Bestemmelsen foreslås ændret, således at voksnes umyndighed som følge af værgemål ikke medfører, at værgen skal samtykke ved fremsættelse af anmodning om sterilisation. For voksne personer under værgemål gælder reglerne om samtykke fra en sær-

ligt beskikket værge og tilladelse fra samrådet herefter kun, såfremt den pågældende befinder sig i en tilstand som beskrevet i § 7.

Bestemmelsen foreslås endvidere ændret, således at unge under 18 år, der efter forslaget til værgemålsloven som hovedregel bliver myndige som følge af indgåelsen af ægteskab, ikke skal have samtykke til sterilisation, idet disse unge ikke længere vil være undergivet hverken forældremyndighed eller værgemål.

For beskikkelsen af værge foreslås samme ordning som under nr. 2.

Til § 19

Lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatrien

I bestemmelsen i psykiatrilovens § 22 er det fastsat, at foretagelse af psykokirurgiske indgreb, dvs. indgreb, der medfører en varig ændring i hjernens funktion, forudsætter skriftligt samtykke fra patienten og forudgående godkendelse af et lægeråd under Sundhedsstyrelsen. Er patienten ude af stand til at afgive gyldigt samtykke, kan indgrebet efter § 22, stk. 3, kun gennemføres, såfremt patienten umyndiggøres i personlig henseende, og den beskikkede værge giver skriftligt samtykke. Det fremgår af bemærkningerne i lovforslaget vedrørende denne bestemmelse, at der i § 22 for det første stilles krav om, at patienten afgiver et informeret skriftligt samtykke. Samtykker patienten, men er den pågældende ude af stand til at afgive et gyldigt samtykke, kan indgrebet kun gennemføres, såfremt patienten umyndiggøres i personlig henseende, og den beskikkede værge giver skriftligt samtykke. En protest fra patienten skal altid respekteres, uanset hvilken psykisk tilstand den pågældende befinder sig i.

Bestemmelsen i § 5 i forslaget til værgemålsloven giver mulighed for at iværksætte værgemål vedrørende personlige forhold for den, der på grund af sindssygdom m.v. er ude af stand til at varetage sine anliggender, hvis der er behov for det.

På denne baggrund foreslås bestemmelsen i psykiatrilovens § 22, stk. 3, ændret, således at der i tilfælde, hvor patientens samtykke til indgrebet på grund af dennes sindstilstand ikke kan anses for gyldigt, skal iværksættes et værgemål vedrørende personlige forhold efter værgemålslovens § 5, hvorefter den herved beskikkede værge tillige kan tage stilling til indgrebet. Værgemålet kan begrænses til kun at omfatte stillingtagen til indgreb efter psykiatrilovens § 22, jf. værgemålslovens § 5, stk. 3, 2. pkt. Er der allerede iværksat værgemål vedrørende personlige forhold, afhænger det af omfanget af dette værge-